

D. U. S. 1970

115654

Professor Magne Skouvin,
O s l o.

Deres forhold til kapitulasjonsavtalen 10. juni 1940.

Jeg var tilstede på Universitetet i 1956 da De forsvarte Deres doctoravhandling " Fra 29. april til 25. september 1940" og blev ganske bestyrtet da jeg oppdaget at det viktigste som hendte nettopp i den periode - kapitulasjonen 10. juni - ikke var nevnt i avhandlingen. Jeg var helt enig med hin opponent ex Auditorio da han sa førte som oppsiktsvekkende at en doctoravhandling som så lettvis utelot viktige ting, kunne finnes værdig til å gi sin mand doctorgraden. Desværre viste det seg at denne opponent i den grad manglet begrensningens kunst, at han med sine tallrike bemerkninger og påvisning av feil overteg tiden for sakens lengde, som på - meget beleilig - blev avsluttet, og reddet Dem for et svar eller en forklaring som jeg mente å merke De gruet for. Det var vel forøvrig merkelig at disputatsens administrator ikke lot doctoranden få anledning til motmøle mot de ganske mange påvisninger av betydelige feil som var forelagt. Det måtte vel være et spørsmål omsjølforevar fra doctorandens side. Men syntes å se en hensikt bak denne brå avslutning, hvor doctoranden ikke fikk plasert et ord til sitt forsvar.

Mot denne bakgrunn var det uheldig for Dem å måtte fremstå som vitne i Jacobsen-Løbergssaken. Her måtte De av henyn til kapitulasjonsavtalen - som foran nevnt - nårnæst opptre som part i egen sak og hevde kapitulasjonsavtalens betydningsløshet i den historiske sammenheng, for på den måte å søke fastslått som naturlig at den ikke var nevnt i doctoravhandlingen. Uheldig for Dem for i De nokk en gang offentlig måtte ta stilling til dette dokument på en måte som strider med faktiske forhold, og dermed bundet Dem nånære til det som er det officielle postulat om dette dokumentets betydning.

Så uheldig som mulig er dermed Deres utvikling som historiker blitt. Slik hilsødsøttvisøskuphlogorisk-vitenskapelig objektivitet ved starten av Deres løpebane, vil for all tid gå preg til Deres arbeide med historien, særlig til den aktuelle "samtidshistorie". De er altså kommet "skjævt ut" i starten av Deres karriere som historiker ved at De i Deres doctoravhandling ga avkald på den objektivitet som vel er en historikers spesielle kriterium.

2-erfaring, at har man gitt en viss mand lillefingeren vil han etterhvert kreve hele hånden. Det er derfor ikke å undres over at en nu kan lese i avisen at De sogar har forandret teksten i Ruges proklamasjon fra den gang. Også dette har sammenheng med og peker tilbake til dette for Dem så fatale kapitulasjonsdokument som sikkert etterhvert vil kreve meget av Dem.

Jeg synes De skulle kaste et blikk på Oslo byretts domspremisser i Jacobsen-Løbergsaken og finne ut hvordan byretten betegner slike forhold selv når det er skjedd ved uoppmerksomhet. Byrettens premisser i nevnte sak gir en interessant og dekkende karakteristikkk av slik virksomhet.

Denne kapitulasjonsavtalen er jo den viktigste del av bakgrunden for "Rettsoppgjøret". Myndighetene klarte å holde det skjult til 1947 og mente dermed å kunne hevde at krigen fortsatte til 1945. I sammenheng med dette blev det hevdet i alle dommer at "tiltalte" "visste" eller "burde vite at krigen mellom Tyskland og Norge fortsatte", enda den folkerettslig sett - selv uten kapitulasjonsavtale var slutt i 1940. Da avtalen omsider kom tilrette igjen kunne neppe noe leskyndig menneske være i tvil om hvad det betød. Jeg og mange med meg var sikker på at "rettsoppgjøret" nu bevist var startet på feilaktig grunnlag, og ventet i overensstemmelse hermed at det måtte gjøres om. Men nei, myndighetene hadde også solgt seg til en "viss mand" og måtte fortsette, endeskjønt det nu blev en større påkjønning på dommerne som heretter "viste" eller "burde vite" at de avsa dommer på premisser som ikke hadde rot i virkeligheten.

"Rettsoppgjøret" ja! Alle de mange døde ikjent antall, henrettede, myrdede og andre. Mange titusener mennesker døt til hundretusener fongselsår. Plyndring av mange millioner kroner fra offrene. Dertil alle etterfølgende lidelse i kamp for livet i et samfund som av historikere og andre var omskøpt bare til "de rettfærdiges samfund"

Alt på illegal basis. Grunnloven krenket på vesentlige punkter som vesentlig har med individets beskyttelse å gjøre. Dette ved hjelp av en "Elverumsfullmakt" som skulle tillate at det kunne skje. Jeg regner med at De kjenner dets tvil omme eksistens. Hvis ikke vil jeg henvisse til en artikkelrekke av Neri Valen i "Varden", Skid fra 8/12.47 og utover. Han kalder sine artikler "Merknader" og gir seg ut for å være anmerkninger til Underøkelsekomisjonens innstilling med påvisning av "misstak" og feil han fant der. Neri Valen var som kjent medlem av Stortingets presidentskap og deltok i riksrådsforhandlingene. I tillegg til denne "Elverumsfullmakt" gjorde et falsket dokument fra Riksadvokaten stor nytte som "bevis". Her var "selvstendige liv" blitt til "selvstendighetskrig" og tilslutt denne kapitulasjonsavtale som holdes skjult, hvis innhold ikke kan misforståes, men hvis betydning er gjenstand for grovt fusk,

En kan ikke fri seg fra det inntrykk at det er dette "Retts oppgjør" på denne bakgrunn De har satt Dem som mål å søke legalisert ved Deres virke som professor i historie og samtidig danne skole i historieforskning med særlig engasjement i "samtidshistorien".

Men oppriktig talt, Da De som foreløbig siste skritt fant å måtte forandre Ruges proklamasjon ev hensyn til den ønskede sammenheng med Deres tidligere påstander vis a vis kapitulasjonsavtalen , hvad følte De da? Følte De Dem ikke litt uvel ved å måtte ty til slike midler for at proklamasjonen skulle støtte Deres teori? De var selvfølgelig klar over at sammenheng og sandsynlighet ikke kunne skapes uten Deres hjelp.

Deres undskyldning om "lapsus" og "vanskelig korrektutlesning" er tøv. De har med vitende og vilje og klar beregning forandret teksten og strøket det De fant ikke kunne stå. Det er gjort med en beregning så tydelig at De som kjenner saken kan følge Deres tankegang for å oppnå det resultat som var tilsiktet.

Einar Syvertsen
Bolteløkken alle 10
Oslo 4.

P.S.

Neri Valens artikkel står som nevnt i bladet "Varden", Skien De vil finne det på Universitetsbiblioteket. Serien begynner 8/12. 47. men fortsetter gjennom flere nr. Det er absolutt leseverdig da det kaster lys over begivenhetene sommeren 1940, selv om det som autentisk og selvgjennemlevet ikke dekker Deres oppfatning.

D.s.